

Healing Environment in de dotterlounge van OLVG in Amsterdam

De zorgsector in ons land presteert op een ongelooflijk hoog niveau. Elke dag weer bewijzen de professionals in deze branche hun kennis en kunde met het leveren van topprestaties. Die prestaties worden mogelijk gemaakt door betrouwbare, hoogwaardige techniek. Door geïntegreerde systemen en installaties, die een vergaande kennis veronderstellen van de processen die zij ondersteunen. Bij uitstek het terrein van techniekbedrijf HVL.

Dotteren en loungen, niet direct twee woorden die je in een adem zou noemen. Het ene duidt op een ernstige kwaal, op ziek zijn en het andere op ontspanning en relaxen. De combinatie lijkt elkaar te bijten, of toch niet? Hoog tijd om op locatie uit te vinden wat we kunnen verwachten van een dotterlounge. Hennie van den Boogert, van M2L verfachitecten, heeft de afdeling Cardiologie en dotterlounge in het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (OLVG) ontworpen en (her)ingericht. Hij belooft

ons er alles over te vertellen. We spreken af bij de hoofdingang van het OLVG. "Ik ben te herkennen aan een vlinderdasje, ik ben nog van de oude stempel en waarschijnlijk nog één van de weinige die er eentje draagt." Dat van de oude stempel blijkt niet te kloppen. Van den Boogert is namelijk een gedreven en enthousiaste persoonlijkheid met een innovatieve geest en een neus voor creatieve oplossingen. Een 'verfachitect' zoals hij zichzelf noemt. Maar daaruit blijkt gelijk de kern van zijn

denkwijze, namelijk dat je met zoiets ogenschijnlijk simpels als verf, kleur en intelligente decoratieve techniek geïntegreerd op een krachtige wijze kunt toepassen.

Open en gastvrij

Zodra de liftdeuren op de derde verdieping opengaan, afdeling Cardiologie, vergeet je dat je in een ziekenhuis bent. Het doet meer denken aan de entree en receptie van een hotel: warm, open, chique en gastvrij. "Dat is ook precies de bedoeling zegt Van den Boogert. Het is al vervelend genoeg om in een ziekenhuis te liggen. Dus je moet het nog niet eens gaan benadrukken door een steriele en kille ziekenhuisomgeving. Ik heb er bijvoorbeeld zelf een hekel aan als in een wachtruimte de stoelen in een rijtje tegen de zijanten staan. Je voelt je dan letterlijk en figuurlijk met je rug tegen de muur. Open en toegankelijke ruimtes met veel (dag)licht zijn mede bepalend voor de uitstraling. Op de hartbewaking zijn de binnenwanden van de IC-kamers van glas. Dat oogt minder opgesloten. Vanaf de verplegerspost kan de verpleging de patiënten in de gaten houden. Mocht je privacy willen dan kun je de wand blinderen. Verder zijn in de kamers op de hartbewaking alle draden en apparaten weggewerkt. Alleen dat wat nodig is voor de behandeling is zichtbaar. Zo worden patiënten en bezoekers niet onnodig geconfronteerd met de toch vaak imponerende techniek. Uiteraard zijn er beperkingen. Op de hartbewaking bijvoorbeeld heb je te maken met S3 vloeren die de spanning geleiden. Dan moet je op zoek naar alternatieve oplossingen voor de vloerbedekking. En ook de kleurstelling levert een belangrijke bijdrage aan de look & feel. Ik zal dan ook nooit en te nimmer RAL 9010 (steriel wit) gebruiken als basiskleur, te kil, maar een lichte warme vergrijsde tint. Dit vind je ook weer terug in de dotterlounge."

Nieuwe dottermethode

In het OLVG in Amsterdam krijgen jaarlijks 2400 mensen een dotterbehandeling. Bij een dotter-ingreep wordt een vernauwing in de kransslagader opgerekt zodat het bloed beter doorstroomt. Met behulp van een catheter -een slangetje- wordt een ballonnetje in de slagader gebracht. Bij het OLVG wordt gedotterd via de polsslagader en niet, zoals gebruikelijk, via de lies. De methode via de pols is minder belastend voor de patiënt en de kans op een nabloeding is aanzienlijk kleiner. Bovendien is de patiënt na de ingreep direct mobiel. Een meerdaagse opname voor een dotterbehandeling is daarom niet meer nodig. In 1994 is het OLVG gestart met dotteren in dagbehandeling. De patiën-

ten blijven na de behandeling ongeveer zes uur in de dotterlounge ter observatie.

Healing Environment

Dr. Ferdinand Kiemeneij, Hoofd interventiecardiologen bij het OLVG, is de uitvinder van deze dottermethode. Hij onderkent het effect van de omgeving op patiënten en werknemers. Kiemeneij: "Het is bewezen dat de omgeving een bijdrage levert aan het herstel van een patiënt. Het ontwerpen van een zo ideaal mogelijke omgeving is geen luxe, maar een wezenlijke bijdrage aan het functioneren van het ziekenhuis. Dit is ook terug te zien op de afdeling cardiologie en vooral ook in de 'dotterlounge'. Je hoort louter positieve reacties. Patiënten voelen zich prettig in deze ruimte. De enige klacht die ik heb gehoord is dat niet alle websites beschikbaar zijn via internet, maar ook daar gaan we wat aan doen." Voegt hij er lachend aan toe.

Mensen die gedotterd worden of een hartcatheterisatie ondergaan krijgen in het OLVG alle nodige aandacht in de dotterlounge. Alle zorg voor en na de ingreep vindt plaats in deze ruimte. Mensen zien elkaar in elke fase van de behandeling. Iemand die komt voor een intakegesprek ziet de patiënten die net een ingreep achter de rug hebben gewoon rondlopen. Dat werkt geruststellend. Het concept 'Healing Environment' is niet nieuw. Wel uniek is de aanpak van M2L verfachitecten om een derge-

lijke atmosfeer te creëren."

Van den Boogert: "De inrichting van de lounge is gebaseerd op de filosofie dat vooral ook externe factoren van invloed zijn op het genezingsproces van de patiënten. Zij verwachten betrokkenheid, zoveel mogelijk keuzevrijheid en willen zich welkom voelen. Je moet ze het idee geven dat ze controle hebben over de omgeving en dat er aandacht is voor hun emotionele ontwikkeling. Je belandt doorgaans niet voor je lol in een ziekenhuis. Het is van groot belang dat mensen zich op hun gemak voelen. Bij de inrichting van deze lounge stonden de wensen van de patiënten en medewerkers centraal. Mensen die gedotterd worden of een hartcatheterisatie ondergaan moeten op ontspannen wijze herstellen van hun behandeling. Sommige patiënten hebben daarbij behoefte aan privacy. Die kunnen gebruik maken van de leren ligstoelen. Deze zijn van elkaar afgescheiden door schotten. Anderen zoeken juist gezelschap op.

Er is een comfortabele en huiselijke televisiehoek en er staan zes pc's waar men kan internetten. Daarnaast is er een pantry, met koffie thee en soep. Buiten de faciliteiten zijn ook de details essentieel. Het gehele systeemplafond is gemaakt van geluiddempend materiaal maar door middel van verschillende kleuren en houtachtige structuren opgedeeld in 'sferen'. De ligstoelen zijn zo neergezet dat je naar buiten kunt kijken. En er liggen verse tijdschriften bij de leestafel. Meneer S.v.B. heeft net een dotterbehandeling ondergaan. "Ik voel me hier prettig, bijna als thuis. Een dotterbehandeling blijft natuurlijk geen pretje. Gelukkig is hier voldoende afleiding en hoef ik me tijdens het wachten niet te vervelen."

Ook de behandelkamer zelf is onder handen genomen om het voor de patiënt zo aangenaam mogelijk is te maken. De patiënt ligt tijdens de behandeling op zijn rug. Daarom is op het plafond verlichting aangebracht welke constant van kleur verandert. Een patiënte meldde na afloop van de behandeling: "Zuster, het helpt echt hoor, die lichtjes. Ik word er helemaal rustig van."

Inspiratie uit kleuren

Van den Boogert: "Bij het ontwikkelen en herinrichten van een ruimte blijf ik vooral dicht bij mezelf: wat zou ik in deze situatie willen of prettig vinden? Je moet je kunnen verplaatsen in de mens. Daarom praat ik met de betrokkene van de afdeling. Wat zijn de verwachtingen van de medewerkers en wat zien zij graag terug. Per slot van rekening zijn zij degene die er moeten werken. Goodwill kweken door betrokkenheid werkt. Mensen accepteren de veranderingen eerder. Bij het OLVG was de eerste

eis van de medewerkers dat de ruimte in ieder geval niet op een ziekenhuis mocht lijken. En dat is mijns inziens gelukt.

Mijn inspiratie haal ik uit kleuren, dan volgt vanzelf de rest. Daarbij ga ik voorbij aan trends. De ruimte moet meestal minimaal tien jaar meegaan. Als je de huidige trends volgt, loop je het risico dat het er

visualiseren van mijn ideeën. Enkel een plaatje of woorden spreekt de mensen niet aan. Je moet het gevoel kunnen overbrengen. Laten zien dat je erover hebt nagedacht. En met goede argumenten komen dat je idee is gebaseerd op ervaringen en onderzoek uit de praktijk. Als de opdrachtgever mijn voorstel (of een gedeelte daarvan) niet ziet

"Het is bewezen dat de omgeving een bijdrage levert aan het herstel van de patiënt."

over vijf jaar alweer gedateerd uitziet. Je hoeft echt geen tonnen te investeren om een prettige omgeving te creëren. Het zit hem ook vaak in de kleine dingen, de kleuren, de lichtinval, de details. Met simpele middelen zoveel mogelijk bereiken voor het beste resultaat. Daar ligt ook mijn kracht."

Mijn tweede leven

De afkorting M2L staat voor 'mijn tweede leven'. En zo ziet Van den Boogert het ook: "Ik ben van oorsprong schilder. Maar het architectenvak heeft me altijd al getrokken. Uiteindelijk heb ik 17 jaar geleden de stap genomen om een architectenbureau te starten. Nu ben ik helemaal in mijn element. De basisgedachte bij elke opdracht is de essentie. Wat willen de mensen, wat is het doel. Hoe kun je de omgeving voor alle partijen zo aantrekkelijk mogelijk maken. Ik ben sterk in het

zitten en ik ben overtuigd van mijn idee, doe ik het volgende voorstel. 'Ik doe het op mijn manier, mocht het in de praktijk niet werken dan bouw ik op mijn kosten de boel weer om'. En dat trekt ze altijd over de streep. Gevaarlijk? Nee niet echt. Het gaat om vertrouwen, ik weet wat ik doe."

M2L is gespecialiseerd om vooral in de zorgsector bestaande situaties aan te passen en te herinrichten. M2L werkt o.a. voor Tergooiziekenhuizen Hilversum en Blaricum, Diakonessenhuis Utrecht, Flevoziekenhuis Almere.

Binnen het OLVG heeft M2L ook het bloedafname lab en de dialyse afdeling opnieuw ingericht. Binnenkort wordt gestart met het ontwerp van een huisartsenpost in het OLVG. Verder geven zij veel kleuradviezen. ●